

TÜRKİYE ÇOCUK NÖROLOJİSİ DERNEĞİ ÇOCUK NÖROGENETİK ÇALIŞMA GRUBU

Nörogenetik Hastalıklar İçin İşbirliğine Dayalı Araştırma Çağrısı

Bu işbirliğine dayalı araştırma çağrısı, nörogenetik hastalıkların klinik ve genetik spektrumunu daha iyi tanımlamak amacıyla klinik serilerin hızla oluşturulmasını hedeflemektedir. İlgilenen araştırmacılar formda belirtilen koordinatör ve/veya sorumlu araştırmacılar ile iletişime geçerek, kendilerine “olgu bilgi formları” gönderilecektir. Çağrılar Türkiye Çocuk Nörolojisi Derneği ve Çocuk Nörogenetik Çalışma Grubu’nun iletişim kanallarında duyurulacaktır.

Çalışmanın Kısa Başlığı:

SCN1A varyasyonlarının tipi ve lokalizasyonlarının fenotipik bulgular ile ilişkisinin araştırılması ve bulguların in silico öngörme araç verileri ile karşılaştırılması

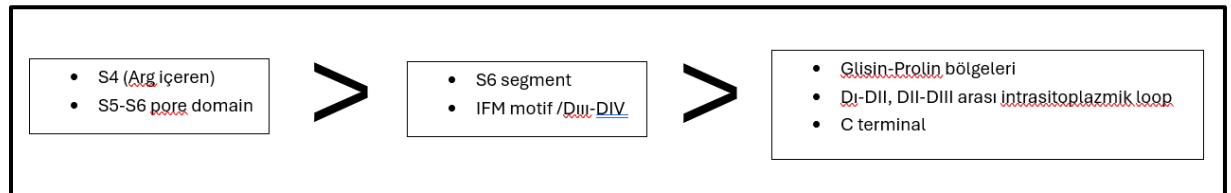
Araştırılan Gen(ler)/Fenotip/Hastalık (Gen/Locus MIM number; Phenotype MIM number):

SCN1A geni (İlişkili tüm fenotipler dahil edilecektir)

Özet:

SCN1A, Nav1.1 sodyum kanalının α -alt birimini kodlar. İnhibitör GABAerjik internöronlarda yüksek ekspresyon vardır. **Varyant tipi ile fenotip** arasındaki bilinen en güçlü ilişki anlamsız, çerçeve kayması, kırılma bölgesi ve delesyonlar gibi işlev kaybı (LoF) tipindeki varyasyonlar ile Dravet sendromu arasındadır. Yanlış anlamlı varyasyonlar klinik olarak daha öngörülemez durumdadır. Aynı bölgede bile, biri LoF, biri GoF olabilmektedir. **Varyant lokalizasyonu ile fenotip** arasındaki ilişkide por bölgesi (S5-S6) en kritik bölge olup buradaki yanlış okuma varyasyonlar şiddetli fenotip (Dravet) ile, voltaj sensörü (S4) varyantları da orta-ağır fenotiple ilişkili olarak bildirilmektedir. Segmentler arası bağlantı bölgelerindeki varyasyonların klinik etkileri hafif ya da değişken fenotiplerle ilişkilendirilmiştir. Benzer şekilde C-terminal varyantları daha hafif klinik ile ilişkilendirilmiş olsa da istisnalar bildirilmiştir. Güncel literatüre göre varyant tipi, lokalizasyonu ve fenotip ilişkisi aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Sonuç olarak, varyant tipi ve lokalizasyonu fenotipi öngörmeye her zaman belirleyici olmadığı gibi in silico öngörme araçlarının da güvenilirliği sorgulanmaktadır. Öte yandan varyasyonun hastalık yapıcı mekanizmasının bilinmesi prognozu ve tedavi kararını etkilemektedir.

Bu çalışmanın amacı, çok merkezli geniş bir olgu serisinde SCN1A varyasyonlarının tipi ve lokalizasyonlarının fenotipik bulgular ile ilişkisinin araştırılması ve bulguların in silico öngörme araç verileri ile karşılaştırılmasıdır.

Başlangıç tarihi:

15.05.2026

Sorumlu Araştırmacı:

Doç. Dr. İpek POLAT KALAFATÇILAR

Doç. Dr. Leman TEKİN ORGUN

Koordinatör Öğretim Görevlisi:

Prof. Dr. Semra HIZ KURUL

Kurum (Hastane, Bölüm, Şehir):

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Nöroloji Bilim Dalı, İzmir

İletişim E-posta Adresleri:

semra.kurul@deu.edu.tr

ipek.kalafatcilar@deu.edu.tr

lemantekin15@yahoo.com

Klinik ve genotip verilerinin paylaşımı dışında özel gereksinimler:

- 1- DNA örneklerinin yeniden analizi: **Hayır**
- 2- Hastalardan yeniden örnekleme: **Hayır**
- 3- Translasyonel/temel araştırma projesiyle bağlantılı mı? **Hayır**
- 4- Mevcut ise: Ham EEG verileri (EDF), 3D-T1-MRG sekansları (DICOM): **Hayır**

SCN1A varyasyonlarının tipi ve lokalizasyonlarının fenotipik bulgular ile ilişkisinin araştırılması ve bulguların in silico öngörme araç verileri ile karşılaştırılması

Sorumlu Araştırmacılar: Doç. Dr. İpek POLAT KALAFATÇILAR, Doç. Dr. Leman TEKİN ORGUN
Koordinatör: Prof. Dr. Semra HIZ KURUL
Yürütücü Merkez: Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Nöroloji Bilim Dalı, İzmir
İletişim E-posta Adresleri: semra.kurul@deu.edu.tr, ipek.kalafatcilar@deu.edu.tr, lemantekin15@yahoo.com

OLGU BİLGİ FORMU

KİŞİSEL VE DEMOGRAFİK BİLGİLER	
Merkez	
Hasta Kodu / ID	
Doğum Tarihi	__/__/__
Cinsiyet	☐ Erkek ☐ Kız
Başvuru Tarihi	__/__/__
Takip Süresi (ay)	
Akraba Evliliği	☐ Var ☐ Birinci kuzen ☐ İkinci kuzen ☐ Yok ☐ Bilinmiyor
Ailede Benzer Hastalık	☐ Var ☐ Yok
Aile Detayı (varsa)	

GENETİK BİLGİLER	
Varyant Bilgisi	
cDNA Değişimi (HGVS)	c.
Protein Değişimi	p.
Transkript	NM_
Varyant Tipi	☐ Missense ☐ Nonsense ☐ Frameshift ☐ Splicing ☐ Delesyon ☐ Duplikasyon ☐ Diğer (Yazınız).....
Protein Alanı	☐ Transmembran segment ☐ Voltaj sensör alanı

ACMG Sınıfı	☐ Por bölgesi ☐ İnaktivasyon kapısı bölgesi ☐ N-terminal ☐ C-terminal
Kalıtım Biçimi	☐ Patojenik ☐ Olası Patojenik ☐ VUS ☐ Olası Benign ☐ Benign
gnomAD Frekansı	
Diğer genetik bilgiler	
In Silico Skorlar	
CADD Skoru	
REVEL Skoru	
PolyPhen-2	
SIFT	
SpliceAI (varsa)	
phyloP100	
ClinVar / Literatür	
ClinVar'da Varyant Var mı?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ VUS olarak kayıtlı
Literatürde Bildirilmiş mi?	☐ Evet (referans: doi _____) ☐ Hayır

KLİNİK FENOTİP VE TANI	
Klinik Tanı	☐ Dravet Sendromu * ☐ GEFS+ * ☐ Basit febril nöbet ☐ Komplike febril nöbet ☐ Diğer:
Tanı yaşı (ay)	
Nöbet	☐ Var ☐ Yok
Varsa, ilk nöbet yaşı (ay)	
İlk nöbet tipi	☐ Febril ☐ Afebril ☐ Status epileptikus ☐ Hemikonvülsiv ☐ Fokal ☐ Diğer:
Sonraki nöbet tipleri	☐ Tonik-klonik ☐ Miyoklonik ☐ Absans ☐ Fokal ☐ Atonik ☐ Spazm ☐ Diğer:
Ateş, aşı, ortam sıcaklığı etkisi	☐ Var ☐ Yok
Status Epileptikus öyküsü	☐ Var (kaç kez: ___) ☐ Yok
SUDEP	☐ Var ☐ Yok

Diğer Tedaviler	
Ketojenik Diyet	☐ Uygulandı ☐ Uygulanmadı Yanıt: ☐ Tam ☐ Kısmi ☐ Yanıtsız
Vagus Sinir Stimülasyonu	☐ Uygulandı ☐ Uygulanmadı Yanıt: ☐ Tam ☐ Kısmi ☐ Yanıtsız
Sodyum Kanal Blokeri Kullanımı	☐ Evet (ilaç: _____) ☐ Hayır Etki: ☐ Kötüleşme ☐ Değişmedi ☐ Düzelme
Mevcut Nöbet Kontrolü	☐ Tam kontrol (>1 yıl nöbetsiz) ☐ Kısmi kontrol ☐ İlaç dirençli

***Tedavi yanıtılığının değerlendirilmesi**= Son ilaç ayarlamasından itibaren ≥ 6 aylık gözlem döneminde bazal döneme göre nöbet sıklığındaki değişim yüzdesi

Bazal dönem tanımı: İlk ilaç başlanmadan önceki 3 aylık nöbet sıklığı veya mevcut ilaca geçmeden önceki 3 aylık dönem

Değerlendirme dönemi: İlaç başladıktan en az 3 ay sonra

Tam yanıt: Nöbet sıklığında bazal döneme göre %100 ve en az 12 ay süren azalma (nöbetsizlik)

Kısmi yanıt: Nöbet sıklığında bazal döneme göre ≥ 50 azalma var ama tam nöbetsizlik sağlanamıyor

Yanıtsız/dirençli: Nöbet sıklığında bazal döneme göre < 50 azalma veya artma

ILAE ilaç direnci tanımı: Uygun dozda ≥ 2 farklı ANİ denenmesine rağmen yanıt alınamaması

NÖROGELİŞİMSEL DURUM	
Bilişsel Düzey (WISC-IV) (6 yaş üzeri için)	☐ Normal ☐ Yetersizlik var ☐ Değerlendirilemedi
Psikomotor gelişim (DGTT, AGTE) (6 yaş altı için)	☐ Normal ☐ Gerilik var ☐ Değerlendirilemedi
Konuşma / Dil	☐ Normal ☐ Gecikmiş ☐ Değerlendirilemedi
Otizm Spektrum Bozukluğu	☐ Evet (tanı yaşı: ___ ay) ☐ Hayır ☐ Şüpheli, izleniyor
Davranış Bozukluğu	☐ Hiperektivite / DEHB ☐ Agresyon ☐ Anksiyete ☐ Yok
Bağımsız Yürüme	☐ Bağımsız ☐ Destekli ☐ Ataksik ☐ Tekerlekli sandalye
Okul Durumu	☐ Normal okul ☐ Özel eğitim ☐ Okul çağı değil
Gelişimsel Regresyon	☐ Var (başlangıç yaşı: ay, alan:) ☐ Yok ☐ Var (başlangıç yaşı: ay, alan:) ☐ Var (başlangıç yaşı: ay, alan:)

EK NOTLAR

Formu Dolduran:

Tarih: __/__/__

İmza: